

3. Иссерс О.С. Коммуникативные стратегии и тактики русской речи. Изд. 5-е., М.: Издательство ЛКИ, 2008, 288 с.

4. Скуратовська Т.А. Аргументація в американському судовому дискурсі (на матеріалі справ за участю суду присяжних): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук: спец.10.02.04 «Германські мови» / Т.А. Скуратовська. – Київ, 2002. – 28 с.

REFERENCES

1. Dubrovskaia, T.V. (2010). Sudebnyi diskurs: rechevoie povedeniie sudi. [Court Discourse: Linguistic Behaviour of Judge]. Moscow: Academia MNEPU.

2. Zaitseva, M.A. (2016). Sudebnyi diskurs: rechevyie strategii i taktiki, yazykovyie sredstva vyrazheniia konflikta // Pervyi nezavisimyi nauchnyi vestnik. [Court Discourse: Speech Strategies and Tactics, Language Means of Conflict Expression // First Independent Scientific Journal]. Kyiv.

3. Issers, O.S. (2008). Kommunikativnyie strategii i taktiki russkoi rechi. [Communicative strategies and tactics of Russian speech]. Moscow: publishing house LKI.

4. Skuratovska, T.A. (2002). Argumentastiiia v amerikanskomu sudovomu diskursi (na materialii sprav za uchastiu sudu pryciazhnykh). [Argumentation in American Judicial Discourse (on the Materials of Jury Cases)]. Kyiv.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

Ірина Лисичкіна – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри філології, перекладу та мовної комунікації Національної академії Національної гвардії України.

Наукові інтереси: комунікативна лінгвістика.

Ольга Лисичкіна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри фонетики та граматики Національної академії Національної гвардії України.

Наукові інтереси: фонологія, переклад.

Ольга Зібєрг-Гуд – слухач магістратури Національної академії Національної гвардії України.

Наукові інтереси: переклад.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

Iryna Lysyckina – Ph.D., Associate Professor, Chair of the Department of Philology, Translation and Lingual Communication, National Academy of the National Guard of Ukraine (Kharkiv).

Scientific interests: communicative linguistics.

Olha Lysyckina – Ph.D., Associate Professor, Associate Professor of the Department of Phonetics and Grammar, National Academy of the National Guard of Ukraine (Kharkiv).

Scientific interests: phonology, translation.

Olha Zibert-Hud – Master's Degree student, National Academy of the National Guard of Ukraine (Kharkiv).

Scientific interests: translation.

УДК 81⁷ 255.4 (=112.2)

ДІАЛЕКТИЗМИ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА КРІЗЬ ПРИЗМУ ПЕРЕКЛАДУ НІМЕЦЬКОЮ МОВОЮ

Оксана МАТВІЙШИН (Дрогобич, Україна)

e-mail:oxana-tu@ukr.net

МАТВІЙШИН Оксана. ДІАЛЕКТИЗМИ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА КРІЗЬ ПРИЗМУ ПЕРЕКЛАДУ НІМЕЦЬКОЮ МОВОЮ

У статті розглядаються особливості відтворення діалектизмів В. Стефаніка у перекладах німецькою мовою О. Роздольського і В. Горошовського. Проведено дефініцію діалектних одиниць на фонетичні, лексичні та морфологічні. На основі зіставного аналізу першотворів і перекладів продемонстровано, що німецькомовні тексти не відтворюють покутського говору українського новеліста, натомість підкреслено схильність перекладачів до використання загальнолітературної мови.

Ключові слова: діалектизми, оригінал, художній переклад, образність, адекватність, стратегія перекладу, загальнолітературні слова, примітки.

MATVIYISHYN Oksana. DIALECTS OF VASYL STEFANYK THROUGH THE PRISM OF TRANSLATION IN GERMAN

The article deals with the problems of conveying dialectal language of Vasyl Stefanyk in translation from Ukrainian into German by V. Horoshovskiy and O. Rozdolskiy. The axiom of the practice of translation is the thesis that the translation of dialects with the help of dialects of the target language is "impossible". But the communicative effect of the original can also be achieved if dialectal features are lost. The main purpose of the translator is the reproduction of the artistic and aesthetic value of the original text. The phonetic, morphological and lexical elements of the Pokutty dialect are defined as a typical feature of Stefanyk style. It has been shown on the basis of the comparative analysis of the original texts and their translations that the German texts don't reproduce the dialect of the Ukrainian novelist. V. Horoshovskiy and O. Rozdolskiy used means of literary lexical units that provides complete understanding of their translations. Such decision of translators should be considered praiseworthy, since dialecticisms of the Pokutty dialect may not have the same designation in the dialects of the German language, moreover, the saturation of the translated text with an unknown or little-known vocabulary would be considerably burdensome to a foreign reader. The expressiveness of the original has been reduced in some cases. V. Horoshovskiy used transcribed dialects with their explanation. The main conclusion is that the translation of dialectal speech will always be a loss.

Key words: dialects, original, literary translation, imagery, adequacy, translation strategy, general literal words, notes.

Постановка наукової проблеми та її значення. Домінантою творчості В. Стефаніка виступає діалектна текстова фактура – діалектизми на фонетичному, морфологічному та лексичному рівнях, які відтворюють колорит місця й часу, надають творам відповідної

тональності та емоційної насиченості. Цілеспрямоване використання діалектних форм становить невід’ємну складову індивідуально-авторського стилю письменника, і без відтворення цих форм у перекладі неможливе відтворення ідіостилу В. Стефаніка в цілому. Окремі аспекти відтворення діалектних одиниць мовою перекладу подано у працях С. Влахова та С. Флорина, А. Федорова, Р. Зорівчак та ін.; цікаві факти і поодинокі приклади інтерпретації діалектизмів цільовою мовою наведено у наукових розвідках О. Матвіїшин [4], де основна увага приділяється лише особливостям перекладу цих одиниць на лексичному рівні. Використання покутського говору в контексті мови героїв В. Стефаніка не стало предметом дослідження науковців у галузі німецького перекладу. Тому *актуальність* роботи зумовлено потребою дослідження збагаченої діалектизмами мови В. Стефаніка як стилетворчого засобу в німецькомовних перекладах. *Об’єктом* наукової розвідки виступає новелістика В. Стефаніка в німецькомовних перекладах початку ХХ століття; *предметом* аналізу – діалектичні одиниці оригінальних і перекладних текстів. *Мета* статті полягає у виявленні особливостей відтворення покутських діалектизмів в німецькомовних перекладах В. Горошовського та О. Роздольського.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. У вітчизняній мовознавчій науці розглядають поняття діалекту як частини мови, яка підпорядковується літературній мові та обмежується територіально та функціонально. Дослідниця цього прошарку лексичних одиниць Л. Бараннікова у своїй науковій праці «До питання про функціонально-стильові розбіжності в діалектній мові» подає таке визначення діалекту: «Діалект, подібно мові, являє собою складну систему, в якій поєднуються явища різного порядку. У діалекті, як і в мові, виявляються елементи загальні, суміжні та риси розмежувальні, специфічні для різних окремих систем» [1, с. 143]. Територіальні координати всередині діалекту дають підстави для виділення окремих територіальних розбіжностей всередині єдиної системи, які пов’язані з розбіжностями між окремими говорами. Притаманні лише цим розбіжностям певні особливості по відношенню до загальних рис і визначають діалект як особливу систему.

Покутський говір має свої, властиві лише йому характерні риси. Саме він став важливим засобом вияву глибинної сутності новелістики В. Стефаніка. У фонетиці, лексиці, морфології покутських діалектизмів знайшло своє відображення життя галицького селянства. Мова інтелігенції Стефанікових героїв наближується до загальнозрозумілої української мови, тоді як мова простих селян зводиться до покутської говірки. Виходячи з цього, основна функція діалекту полягає в тому, що він є засобом щоденного побутового спілкування. Аналізуючи творчість В. Стефаніка та його діалект, слід згадати про наукову працю І. Букси «Творчість та словник малозрозумілих слів Василя Стефаніка», в якій авторка зазначає про переклади творів новеліста: «Незважаючи на те, що так тяжко відтворити покутський діалект, зберегти у перекладі всі реалії покутського життя, багато перекладачів відважилося на цю копітку працю. Вони хотіли донести до читача красу і неповторність таланту українського новеліста – Василя Стефаніка. Вже від 1899 року переклади Стефаніка з’являються спершу слов’янськими, а потім іншими європейськими мовами» [2, с. 30]. Творчість українського новеліста була перекладена різними мовами, спочатку слов’янськими (польською, російською, білоруською, болгарською, чеською, словенською, хорватською), а потім і неслов’янськими. Незважаючи на важку манеру Стефанікового письма, його спадщина широко представлена і в німецькомовному культурному просторі, зокрема завдяки перекладам О. Роздольського, В. Горошовського, О. Кобилянської, І. Поповича.

Відтворення покутського діалекту в перекладі передбачає глибоке проникнення в картину народу-носія мови-джерела й особливий творчий підхід у кожному індивідуальному випадку. М. Рильський в цьому ракурсі зауважив, що перекладати слід не певним наріччям даної мови, а зберігаючи загальний характер «простонародності», уникаючи всілякої літературщини [5, с. 69]. У своїх новелах В. Стефанік використовує не тільки лексико-семантичні покутські діалектизми, а й діалектні форми всіх мовних рівнів: фонетичні, морфологічні, словотвірні, фразеологічні. Завдання відтворити покутський діалект німецькою мовою постало перед перекладачами в усій повноті, і підійшли вони до його

вирішення принципово однаково, хоча і не на рівні кожного окремого речення. Виходячи із широкого спектру використання діалектизмів у мовній канві новел В. Стефаніка (архаїзми, діалектизми-запозичення, місцеві діалектизми), слід згрупувати їх на окремі групи, перш за все, це *назви предметів одягу*. Із перекладацького доробка О. Роздольського випливає схильність митця до використання загальнолітературних слів цільової мови: «Стара, ня, на-ко тобі *платину* та *файно* обітріся, аби я тут ніяких плачів не видів» [6, с. 75] – «Da nimm nur das *Tuch*, Alte, und wisch dich damit *schön* ab, dass ich keine Tränen hier sehe» [8, с. 25]. Як бачимо, перекладач відтворив діалектизм «файно» нейтральною лексемою «schцп»; а для слова «платина» він застосував гіперонім «Tuch» (достовірніше було б «Handtuch» – «носова хусточка»), чим і не вдалося зберегти національний колорит і манеру авторського почерку.

Поряд із лексичним потенціалом у Стефанікових новелах варто звернути увагу і на морфологічний рівень діалектизму. Фонетичні та морфологічні діалектизми зустрічаються часто і саме вони найбільше додають місцевого колориту, емоційного піднесення. Письменник творить наказовий спосіб за допомогою елементів -ко, -му, -меш, -ме, -memo, -мете та ін., де вони вживаються після або перед дієсловом. У вищенаведеному реченні дієслово наказового способу «на-ко» в перекладі набуває форми прислівника місця «da».

Творчо підходить О. Роздольський до відтворення низки діалектизмів прислівникового характеру, наприклад, прислівника місця «гезди» в значенні «осьде»: «Аби тобі так умирати легко, як мені *гезди* легко!» [6, с. 28] – «Dass dir das Sterben so leicht wäre, wie mir, Leute, *jetzt das Leben leicht ist!*» [7, с. 19]. Німецькою мовою ця діалектна одиниця представлена дескриптивною перифразою, яка передає значення оригіналу за смисловим відтінком, проте втрачає свою вагомність за експресивним навантаженням. І. Левий зауважує, що «...не обов'язково, щоб у народному мовленні кожному розмовному звороту оригіналу відповідало просторіччя в перекладі: воно може бути використаним в іншому місці за умови, щоб загальне враження від мовленнєвої характеристики збереглося незмінним» [3, с.148]. В іншому уривку цієї ж новели «Синя книжечка» зустрічаємо другий варіант перекладу діалектизму «гезди» відповідним прислівником місця німецької мови: «Є ще *гезди* гроші, але буду пити» [6, с. 29] – «Geld ist *da*, ihr Leute, aber ich will trinken» [7, с. 20]. Наведені вище та й інші взяті із перекладного тексту приклади підкреслюють манеру О. Роздольського до вживання звертання «Leute» навіть за відсутності у тексті першотвору. Мабуть, лише ґрунтовні лінгвістичні знання, що дозволяють проникнути у текстове полотно оригіналу, у дух мови, наштовхнули перекладача до глибшого розкриття монологу головного героя, символу новели – відчуження людини від світу.

Іншою є позиція О. Роздольського при відтворенні назви етнічної спільноти, для якої подано тлумачення в коментарях: «Але як настав *мазур*, та й найшов кожушину аж під вишневу» [6, с. 79] – «Aber wie der *Madzure** kam, der fand euch die alte Pelzjacke sogar weit drüben hinterm Weichselbaum» (*Masuren – die Polen in Westgalizien) [8, с. 31]. Підрядкові примітки дають уявлення про етнографічну одиницю, проте схильність перекладача до надмірного їх уживання ускладнює розуміння тексту.

Діалектизми на позначення громадських відносин теж мають місце у Стефанікових новелах. Візьмемо для прикладу уривок із новели «Камінний хрест»: «Відколи Івана Дідуха запам'ятали в селі *таздою*, відтоді він мав лиш одного коня і малий візок із дубовим дишлом» [6, с. 79] – «Solange Iwan Djiduch in der Erinnerung *der Grundwirte* des Dorfes lebte, hatte er stets nur ein Pferd und ein Wdgelchen mit einer Deichsel gehabt» [8, с. 21]. Перед перекладачем завжди постає дилема: або зберегти екзотичність і втратити значення, або навпаки. У перекладі О. Роздольського покутську лексему «*тазда*» відтворено німецькомовним відповідником «*Grundwirt*», яка привносить ясність у значення, проте місцевий колорит та екзотичність втрачаються. Тут сема «локальність» не збережена, але семантика діалектизму оригіналу відтворена.

Мові В. Стефаніка притаманне особливо часте використання дієслів, оскільки дієвість надає особливого динамізму і драматизму художній прозі малого формату. Тому твори новеліста насичені *діалектизмами на позначення різних дій та ознак*. Звернемо увагу на кілька прикладів із першоджерел: «*Ой*, ци ни цес дедя тобі купить? Ти би ніколи не видів нічо» [6, с. 43] – «*Oj*, der Vater wird Dir was kaufen? Du wärdest nie etwas zu sehen kriegen» [9,

с. 229]; «*Ану*, ци би ти его вдержела у хаті? Зчесала бих бахура, та й нема» [6, с. 43] – «*Ани*, ob Du wohl imstande wärest, ihn zu Hause festzuhalten? Kämmen möcht' ich den Bengel, er aber ist nicht da» [9, с. 227]. Діалектні одиниці «дедя» в значенні «батько», «бахур» в значенні «хлопчак» В. Горошовський відтворює загальнолітературними словами. Таке рішення перекладача слід вважати схвальним, бо діалектизми покутської говірки не можуть мати те ж саме маркування в діалектах німецької мови, тим більше, насиченість перекладного тексту невідомою чи маловідомою лексикою значно обтяжувала б чужомовного читача. Окрім лексичних діалектизмів, помічаємо в наведених прикладах фонетичні особливості покутського діалекту, а саме перехід голосного *a* в *ε* «вдержела», «зчесала», які знаходять своє повноцінне відображення в інтерпретації В. Горошовського лише в плані денотативному; ця фонетична особливість була замінена нейтральними загальноновживаними лексичними одиницями. Не було здійснено в перекладі і фонетичну заміну вказівного займенника «цес» в значенні «цей». Емоційність тексту забезпечується також збереженням всіх вигуківих конструкцій: «ой» – «ој», «ану» – «ани»; проте транскрибований варіант перекладу є не найкращим, оскільки вигуки, які не вживаються в цільовій мові, не здатні викликати всієї повноти емоцій та експресій. Адекватніше було б віднайти ситуативний відповідник на лексичному рівні.

В плані відтворення покутських діалектизмів німецькою мовою рішення В. Горошовського виграють у порівнянні з перекладацькою майстерністю О. Роздольського. Доволі часто австрійський перекладач прагне зберегти внутрішньомовні алюзії, діалектні слова, прихована інформація яких розкривається коментарем, що не руйнує стилістичної функції оригіналу і відповідає принципу адекватного перекладу: «Йди, йди, не зіціруй хлопця та не бери на *акзамент*, бо ще всне без вечері» [6, с. 45] – «Geh, geh, *sizier (exerzier) nicht den Knaben und nimm ihn nicht ins Axament (Examen)*, sonst schldft er ohne Nachtmahl ein» [9, с. 229]. Інколи, зауважує М. Рильський, доводиться вставляти в переклад – для відтворення тієї чи іншої специфічної риси оригіналу – незнані широкому читачеві слова, причому підрядкові примітки до цих слів далеко не завжди бажані. Часом автори пояснюють ці невідомі слова безпосередньо в тексті [5, с. 55].

Розглядаючи діалектні особливості мови творів В. Стефаніка, підсумовуємо, що в ній досить повно відтворений покутський говір на всіх рівнях: фонетичному, лексичному та морфологічному. Аналіз використання перекладачами діалектизмів, якими рясніє текстове полотно В. Стефаніка, свідчить про неможливість їх точного відтворення. Основна проблема полягає в тому, що слід включати не лише лінгвістичний аспект мови, а й психологічний та естетичний.

Висновки та подальші перспективи досліджень. Зіставний аналіз першотворів та їхніх німецькомовних варіантів О. Роздольського та В. Горошовського засвідчив, що переклад діалектизмів є складним завданням. Перекладачі послуговуються здебільшого загальнолітературною мовою, передаючи експресивність окремих діалектних лексем різними нормативними мовними засобами. В перекладах В. Горошовського зустрічаються транскрибовані покутські діалектизми із подальшим їх поясненням загальноновживаними словами.

Оскільки специфіка діалектної мови характеризується високим ступенем складності перекладу, відсутністю словникових відповідників в цільовій мові, перспективним буде дослідження інших етноспецифічних одиниць української малої прози загалом чи новелістики В. Стефаніка зокрема.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Баранникова Л. И. К вопросу о функционально-стилевых различиях в диалектной речи / Л. И. Баранникова // Вопросы стилистики. – Вып. 2, 1965. – С. 143-160.
2. Букса І. Творчість та словник малозрозумілих слів Василя Стефаніка / І. Букса. – К.: Смолоскип, 1996. – 126 с.
3. Левый И. Искусство перевода / Иржи Левый; [пер. с чешского и предисл. Вл. Россельса]. – М.: Прогресс, 1974. – 397 с.
4. Матвіїшин О.М. Аспекти міжмовної трансформації в німецькомовних перекладах Вільгельма Горошовського / О.М. Матвіїшин // Наукові записки. Серія: Філологічні науки. – Кропивницький: Видавництво «КОД», 2018. – Вип. 164. – С. 538-542.
5. Рильський М. Мистецтво перекладу / М. Рильський. – К.: Рад. письм., 1975. – 343 с.

6. Стефанік В. Моє слово. Новели, оповідання, автобіографічні та критичні матеріали / В. Стефанік. – К. : Веселка, 2001. – 319 с.

7. Stefanyk W. Das blaue Büchlein / W. Stefanyk; [aus dem Ukrainischen übersetzt von Ossyp Rosdolskyj] // Ukrainische Rundschau. – 1908. – Jg. 6. – № 1. – S. 19 – 21.

8. Stefanyk W. Das steinerne Kreuz / W. Stefanyk; [aus dem Ukrainischen übersetzt von Ossyp Rosdolskyj] // Ukrainische Rundschau. – 1908. – Jg. 6. – № 2. – S. 21 – 33.

9. Stefanyk W. Muttersöhnchen / W. Stefanyk; [aus dem Ukrainischen übersetzt von Wilhelm Horoschowski] // Ukrainische Rundschau. – 1906. – Jg. 4. – № 6. – S. 227 – 230.

REFERENCES

1. Barannikova, L. I. (1965). K voprosu o funktsionalno-stilevykh razlichiyakh v dialektnoy rechi [On the issue of functional and style differences in dialect speech] // Voprosy stilistiki. [in Russian]

2. Buksa, I. (1996). Tvorchist ta slovnyk malozrozumilykh sliv Vasylia Stefanyka [Creativity and vocabulary of incomprehensible words by Vasyl Stefanyk]. – Kyiv. [in Ukrainian]

3. Levyu, I. (1974). Iskusstvo perevoda [The art of translation]. – M. : Progress. [in Russian]

4. Matviishyn, O.M. (2018). Aspekty mizhmovnoi transformatsii v nimetskomovnykh perekladakh Vilhelma Horoshovskoho [Aspects of interlanguage transformation in German translations by V. Horoschowski] // Naukovi zapysky. Seriya: Filolohichni nauky. – Kropyvnytskyi. [in Ukrainian]

5. Ryl'skyi, M. (1975). Mystetstvo perekladu [The art of translation]. – Kyiv. [in Ukrainian]

6. Stefanyk, V. (2001). Moie slovo. Novely, opovidannia, avtobiohrafichni ta krytychni materialy [My word. Novels, stories, autobiographical and critical materials]. – Kyiv. [in Ukrainian]

7. Stefanyk W. Das blaue Büchlein / W. Stefanyk; [aus dem Ukrainischen übersetzt von Ossyp Rosdolskyj] // Ukrainische Rundschau. – 1908. – Jg. 6. – № 1. – S. 19 – 21. [in German]

8. Stefanyk W. Das steinerne Kreuz / W. Stefanyk; [aus dem Ukrainischen übersetzt von Ossyp Rosdolskyj] // Ukrainische Rundschau. – 1908. – Jg. 6. – № 2. – S. 21 – 33. [in German]

9. Stefanyk W. Muttersöhnchen / W. Stefanyk; [aus dem Ukrainischen übersetzt von Wilhelm Horoschowski] // Ukrainische Rundschau. – 1906. – Jg. 4. – № 6. – S. 227 – 230. [in German]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Оксана Матвіїшин – кандидат філологічних наук, доцент кафедри мовної та міжкультурної комунікації Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

Наукові інтереси: художній переклад.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

Oksana MATVIYISHYN – Candidate of Philological Sciences, Associate Professor of Language and Intercultural Communication Department, Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University.

Scientific interests: literary translation.

УДК 811.111'25

МЕТОДОЛОГІЯ ПОВТОРНОГО ВИДАННЯ СТАРИХ ПЕРЕКЛАДІВ

Богдан СТАСЮК (Кропивницький, Україна)

e-mail: bstasiuk@kspu.kr.ua

СТАСЮК Богдан. МЕТОДОЛОГІЯ ПОВТОРНОГО ВИДАННЯ СТАРИХ ПЕРЕКЛАДІВ

На прикладі роману «1919» модерніста Дж. Дос Пассоса в статті розглянуто методологію підготовки старих перекладів до повторної публікації. Автор виділяє етапи дослідження та опрацювання тексту друкотвору, зупиняється на проблемі розбіжностей різних редакцій старих перекладів, виправлення їх помилок і неточностей, функціонуванні паратекстів. Статтю підсумовує розлогім алгоритмом підготовки перевидання старих перекладів.

Ключові слова: методологія, старий переклад, перевидання, паратекст, Дос Пассос, Мусик.

STASIUK Bohdan. METHODOLOGY OF THE OLD TRANSLATIONS FOLLOW-UP PUBLICATION

This article utilises the example of the modernist novel Nineteen Nineteen (1932) by the American writer John Dos Passos and its Ukrainian version by an outstanding translator Vasyl Mysyk (1934). The latter has never been republished since 1935 so the issue of the new edition is urgent. The author of the paper claims that the methodology of the older translations editing prior to the follow-up publication is a scholarly problem rarely discussed in much detail. Several stages of the old translation preparation have been suggested, they cover the whole pre-production cycle ranging from the OCR of the old printed matter problems to the paratexts editing in respect with current Digital Age environment. Providing some striking examples the author delivers some insights on problematic issue how to deal with translator's mistakes and stylistic inconsistencies in new editions. Summarising the paper its author builds up an algorithm how to deal with old translations in current conditions and the sequence of actions necessary to provide the optimal result.

Keywords: methodology, old translation, follow-up publication, paratext, Dos Passos, Mysyk.

Сучасний український ринок перекладної літератури має чимало хаотичних рис, одна з яких – практика видання і перевидання старих перекладів, що досі не отримала належного редакторського осмислення та узагальнюючої оцінки зі сторони вітчизняного перекладознавства. Переклади художніх творів, створені до здобуття Україною незалежності, часто передрукують у різних секторах книговидавничого бізнесу, від дитячої літератури до світової класики, переважно без належного редакторського супроводу,